

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی جیرفت

طرح درس

تعداد واحد (نظری- عملی): ۱.۵ واحد نظری .۵ . واحد عملی	نام درس: سیستم‌های جمع آوری فاضلاب و آب‌های سطحی
مدرس: غلامعلی حقیقت	نیمسال تحصیلی ارائه درس: نیمسال اول ۱۴۰۲
آخرین مدرک تحصیلی مدرس: دکترای مهندسی محیط زیست(مهندسی آب و فاضلاب)	رشته تخصصی مدرس: مهندسی بهداشت محیط
تعداد دانشجو: ۱۲ نفر	قطع و رشته تحصیلی دانشجویان: کارشناسی پیوسته مهندسی بهداشت محیط
گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط	نام دانشکده: بهداشت
شرح درس: آشنایی و آموزش روش های مختلف جمع آوری فاضلابهای شهری و آبهای سطحی بطوریکه درپایان درس دانشجو بتواند در تهیه طرح های فاضلاب و کانال های جمع آوری آبهای سطحی مشارکت نماید.	

جلسه: اول

عنوان: آشنایی دانشجو با تاریخچه و اهمیت جمع آوری فاضلاب و رواناب های سطحی

-آشنایی دانشجو با مدیریت پروره و نحوه تدریس و ارزیابی درس

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

-تاریخچه و اهمیت جمع آوری فاضلاب و روانابهای سطحی را بداند.

-مدیریت پروره فاضلاب و مراحل آن را بداند

-شبکه جمع آوری فاضلاب و اهداف طراحی و اجرای شبکه آن را بشناسد.

-شبکه جمع آوری آبهای سطحی و اهداف طراحی و اجرای آن را بشناسد.

-اصطلاحات مربوط به شبکه جمع آوری فاضلاب را تعریف کند.

-عوامل موثر در انتخاب نوع شبکه را بداند.

عاطفی:

▪ میزان آشنایی با مدیریت جمع آوری و اصطلاحات مرتبط و اهداف اجرائی آنرا بیان کند

روانی- حرکتی:

▪ بتواند برآ نقشه شهر فرضی شبکه جمع آوری فاضلاب و آبهای سطحی مسیر اولیه ثبت کند

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته وايت بورد، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: دوم

عنوان: بیان اهداف طراحی و جمع آوری فاضلاب و آبهای سطحی

- انواع شبکه های جمع آوری فاضلاب و روش انتخاب نوع شبکه

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

- دانشجو اهداف طراحی و اجرای شبکه جمع آوری فاضلاب را بداند.
- دانشجو اهداف طراحی و اجرای شبکه جمع آوری آبهای سطحی را بداند.
- دانشجو انواع شبکه های جمع آوری فاضلاب را نام ببرد.
- دانشجو بتواند ستاریویی برای شبکه جمع آوری آب های سطحی بنویسد

عاطفی:

- دانشجو با توجه به وضعیت پروژه قدرت انتخاب صحیح انواع شبکه را داشته باشد.

روانی-حرکتی:

- انتخاب نوع شبکه جمع آوری برآ نقشه فرضی

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته وايت بورد، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: سوم

<p>عنوان: آشنایی دانشجو با الگوهای جمع آوری فاضلاب و عوامل انتخاب این الگوها (شعاعی- عمودی- ناحیه‌ای- بادبزنی- تقاطعی)</p>
<p>اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:</p> <p>شناختی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - متداولترین الگوی جمع آوری فاضلاب را بشناسد. - بتواند روش انتخاب این الگوها را برشمارد.
<p>عاطفی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ الگوهای موجود و روش انتخاب آنرا بیان کند
<p>روانی- حرکتی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ برای نقشه شهر فرضی الگوی مناسب انتخاب و ثبت کند
<p>روش تدریس:</p> <p>سخنرانی، بحث گروهی</p>
<p>وسایل کمک آموزشی:</p> <p>تخته، لپ تاپ، پاورپوینت</p>

<p>جلسه: چهارم</p>
<p>عنوان: برنامه مطالعاتی اجرای شبکه جمع آوری فاضلاب شهری (فاز صفر- فاز اول- فاز دوم- فاز سوم- فاز چهارم)</p>
<p>اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:</p> <p>شناختی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - پنج فاز مطالعاتی و اجرای شبکه جمع آوری را نام ببرد.
<p>عاطفی:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ میزان آشنایی با فاز های مطالعاتی شبکه جمع آوری را بیان کند <p>روانی-حرکتی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ فازبندی مطالعاتی نقشه فرضی را ثبت کند
	<p>روش تدریس:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ سخنرانی، بحث گروهی
	<p>وسایل کمک آموزشی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

	<p>جلسه: پنجم</p> <p>عنوان: آشنایی دانشجو با نقشه های مورد نیاز (نقشه های توپوگرافی) طرح تفصیلی و طرح جامع شهری ، نقشه تاسیسات شهری و توضیحات محاسبه کار عملی پروژه</p> <p>اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:</p> <p>شناختی:</p> <p>انواع نقشه ها و طرح تفصیلی و جامع شهری را بشناسند</p> <p>دانشجو بتواند نقشه ها و طرح تفصیلی جامع شهری را تحلیل نماید</p> <p>عاطفی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ میزان آگاهی خود از انواع نقشه ها و طرح تفصیلی و جامع شهری را بیان کند <p>روانی-حرکتی:</p> <p>انواع نقشه ها و طرح تفصیلی و جامع شهری را بتواند تفسیر و ثبت کند</p> <p>بتواند محاسبات نقشه تفصیلی را انجام دهد</p>
--	---

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، حل مسئله

وسایل کمک آموزشی:

تحته وایت بورد، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: ششم

عنوان: آشنایی دانشجو با مبانی طراحی شبکه جمع آوری فاضلاب شهری سال شروع طرح، دوره طرح و مرحله بندی آن، جمعیت و برآورد آن

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

-مبانی طراحی شبکه جمع آوری فاضلاب شهری را نام ببرد.

-انواع روش‌های برآورد جمعیت(حسابی-هندسی-کاهش نرخ رشد-تطابق(هم پوشانی)-منحنی ریاضی(جستیک)-مقایسه ترسیمی با شهرهای مشابه-نسبت و همبستگی-پیش بینی اشتغال) را نام ببرد.

عاطفی:

▪ توضیحات پیرامون مبانی طراحی و روش‌های برآورد جمعیت را بیان کند

روانی-حرکتی:

▪ محاسبات مربوط به دوره بندی و مرحله بندی، جمعیت و برآورد آنرا انجام داده و ثبت کند

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، حل مسئله

وسایل کمک آموزشی:

تحته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: هفتم

عنوان: آشنایی دانشجو با نیاز آبی اجتماع، ضریب تبدیل آب به فاضلاب و ضریب بهره برداری از شبکه جمع آوری فاضلاب

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

-نیاز آبی شهر یا اجتماع شامل مصارف خانگی، مصارف تجاری، مصارف صنعتی، مصارف عمومی، مصارف فضای سبز عمومی، تلفات آب به حساب نیامده را بشناسد.

عاطفی:

- توضیحات پیرامون نیاز آبی را بیان کند

روانی-حرکتی:

- نیاز آبی شهر یا اجتماع فرضی شامل مصارف خانگی، مصارف تجاری، مصارف صنعتی، مصارف عمومی، مصارف فضای سبز عمومی، تلفات آب به حساب نیامده را محاسبه کند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی ، حل مسئله

وسایل کمک آموزشی:

تحته وايت بورد، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: هشتم

عنوان: آشنایی دانشجو با: نوسانات جريان فاضلاب، ضریب حداکثر ساعتی و حداقل ساعتی و فرمولهای آن، نمایش جريان های نفوذی و ورودی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

دانشجو باید:

—نوسانات جریان فاضلاب را بداند.

—ضریب حداکثر وحداقل ساعتی و فرمولهای محاسباتی آنرا بداند.

—جریانهای ورودی، نفوذی، پایا، مستقیم، ورودی کل، ورودی تاخیری را بداند.

عاطفی:

■ نوسانات جریان فاضلاب، ضریب حداکثر و حداقل ساعتی و فرمولهای محاسباتی و انواع جریانها را بیان کند

روانی-حرکتی:

■ نوسانات و ضرایب و انواع جریانها را ثبت کند

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: نهم

عنوان: آشنایی دانشجو با -محاسبه تعیین میزان نشتاب

—تعیین میزان آب باران غیر مجاز ورودی به فاضلاب‌روها

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

دانشجو باید:

انواع روش‌های محاسبه میزان نشتاب را بشناسند و نام ببرد.

- تعیین میزان آب باران غیرمجاز ورودی به فاضلاب‌روها براساس میزان سیلاب و فاضلاب شهری را بداند.

عاطفی:

■ انواع روش‌های محاسبه میزان نشتاب، محاسبه آب باران غیر مجاز ورودی به بیان کند

روانی-حرکتی:

■ میزان نشتاب و آب باران غیر مجاز ورودی نقشه فرضی را ثبت کند

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تحته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: دهم

عنوان: آشنایی دانشجو با تعیین میزان جریان فاضلاب در شبکه جمع آوری فاضلاب مجزا

میزان جریان سیلاب

ضریب رواناب

شدت بارندگی، دوره بازگشت، زمان تمرکز

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

دانشجو باید:

با محاسبات میزان جریان فاضلاب در شبکه جمع آوری مجزا

- با ضریب رواناب ، شدت بارندگی

- با دوره بازگشت ، زمان تمرکز آشنا شود.

روانی-حرکتی:

■ محاسبات میزان جریان فاضلاب در شبکه جمع آوری مجزا، ضریب رواناب، شدت بارندگی، دوره بازگشت و زمان تمرکز را برا نقشه فرضی محاسبه و ثبت نماید.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تحته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: یازدهم

عنوان: آشنایی دانشجو با محاسبه جریان سیلاب و مسائل مرتبط

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

دانشجو باید:

محاسبه جریان سیلاب و مسائل مرتبط را بداند.

عاطفی:

■ محاسبه جریان سیلاب و مسائل مرتبط را بیان کند

روانی-حرکتی:

- محاسبه جریان سیلاب و مسائل مرتبط را برآ نقشه فرضی انجام و ثبت کند

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تحته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: دوازدهم

عنوان: آشنایی دانشجو با اصول هیدرولیکی جریان در فاضلاب‌های غیر پر

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

دانشجو باید:

- اصول هیدرولیکی جریان در فاضلاب‌های غیر پر را بداند

عاطفی:

- اصول هیدرولیکی جریان در فاضلاب‌های غیر پر را بیان کند

روانی-حرکتی:

- اصول هیدرولیکی جریان در فاضلاب‌های غیر پر را برآ شهر فرضی محاسبه و ثبت کند

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: سیزدهم

عنوان: آشنایی دانشجو با

جريان فاضلاب در لوله های غیر پر

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

دانشجو باید:

- حل مسائل مرتبط با جريان فاضلاب

در فاضلابوهای دایره ای با درنظر گرفتن تغییرات ضربی زبری مانینگ با عمق جريان را به انجام رساند.

عاطفی:

▪ جريان فاضلاب در لوله های غیر پر را بيان نماید.

▪ روانی - حرکتی:

▪ جريان فاضلاب در لوله های غیر پر برا شهر فرضی را محاسبه نماید.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: چهاردهم

- عنوان: آشنایی دانشجو با معیار های طراحی شبکه جمع آوری فاضلاب
- حداقل وحداکثر سرعت جریان
  - حداقل قطر فاضلابروها
  - میزان پرشدگی فاضلابروها
  - عمق نصب فاضلابروها

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

دانشجو باید:

- معیار های طراحی شبکه جمع آوری فاضلاب
- حداقل وحداکثر سرعت جریان
- حداقل قطر فاضلابروها
- میزان پرشدگی فاضلابروها
- عمق نصب فاضلابروها را آموزش ببینند.

عاطفی:

- معیار های طراحی شبکه جمع آوری فاضلاب
- حداقل وحداکثر سرعت جریان
- حداقل قطر فاضلابروها
- میزان پرشدگی فاضلابروها
- عمق نصب فاضلابروها را بیان کند

روانی- حرکتی:

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ محاسبات شهر فرضی مرتبط را ثبت کند
	<p>روش تدریس: سخنرانی، بحث گروهی</p>
	<p>وسایل کمک آموزشی: تخته، لپ تاپ، پاورپوینت</p>

	<p>جلسه: پانزدهم</p> <p>عنوان: آشنایی دانشجو با - حداقل و حداکثرشیب فاضلاب‌روها - اجزای شبکه جمع آوری فاضلاب فاضلاب‌روها - انتخاب جنس لوله و انواع لوله‌های فاضلاب</p> <p>اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:</p> <p>شناختی:</p> <p>دانشجو باید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - حداقل و حداکثرشیب فاضلاب‌روها - اجزای شبکه جمع آوری فاضلاب - فاضلاب‌روها - انتخاب جنس لوله و انواع لوله‌های فاضلاب را بشناسد. <p>عاطفی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ حداقل و حداکثرشیب فاضلاب‌روها ▪ اجزای شبکه جمع آوری فاضلاب ▪ فاضلاب‌روها - انتخاب جنس لوله و انواع لوله‌های فاضلاب را بیان کند
--	---

روانی-حرکتی:

- مراحل انتخاب لوله و علامت گذاریهای مرتبط برا شهر فرضی را ثبت کند

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تحته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: شانزدهم

عنوان: آشنایی دانشجو با آدمروها ، محل احداث، اجزای تشکیل دهنده آدمرو، اتاقک بازدید، میله ورودی، دریچه بازدید، جنس آدمرو

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

دانشجو باید:

-با آدمروها ، محل احداث ، اجزای تشکیل دهنده آدمرو ، اتاقک بازدید، میله ورودی، دریچه بازدید، جنس آدمرو آشنا شود.

عاطفی:

- با آدمروها، محل احداث ، اجزای تشکیل دهنده آدمرو ، تاقک بازدید، میله ورودی، دریچه بازدید، جنس آدمرو را بیان کند

روانی-حرکتی:

- بتواند آدمروها ، محل احداث، اجزای تشکیل دهنده آدمرو، اتاقک بازدید، میله ورودی، دریچه بازدید، جنس آدمرو نقشه فرضی را به انجام برساند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:
تحته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: هفدهم

عنوان: آشنایی دانشجو با شبکه جمع آوری فاضلاب در اجتماعات کوچک
- طرح شبکه های ارزان
- ایستگاه های پمپاژ

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:
شناختی:
دانشجو باید:

با طراحی شبکه جمع آوری فاضلاب در اجتماعات کوچک
- طرح شبکه های ارزان
- ایستگاه های پمپاژ آشنا شود.

روانی- حرکتی:

- شبکه جمع آوری فاضلاب در اجتماعات کوچک
- طرح شبکه های ارزان
- ایستگاه های پمپاژ شهر فرضی را طراحی نماید.

روش تدریس:
سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:
تحته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: هفدهم

عنوان: آشنایی دانشجو با ادامه شبکه جمع آوری فاضلاب در اجتماعات کوچک

- طرح شبکه های ارزان

- ایستگاه های پمپاژ

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

دانشجو باید:

با طراحی شبکه جمع آوری فاضلاب در اجتماعات کوچک

- طرح شبکه های ارزان

- ایستگاه های پمپاژ آشنا شود.

روانی- حرکتی:

شبکه جمع آوری فاضلاب در اجتماعات کوچک

- طرح شبکه های ارزان

■ - ایستگاه های پمپاژ شهر فرضی را طراحی نماید.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تحته، لپ تاپ، پاورپوینت

جلسه: هیجدهم

<p>عنوان: آشنایی دانشجو با اجرای پروژه جمع فاضلاب</p> <p>اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:</p> <p>شناختی:</p> <p>دانشجو باید:</p> <p>مراحل اجرای پروژه جمع فاضلاب آشنا شود.</p> <p>روانی-حرکتی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ مراحل اجرای پروژه جمع فاضلاب را انجام دهد.
<p>روش تدریس:</p> <p>سخنرانی، بحث گروهی</p>
<p>وسایل کمک آموزشی:</p> <p>تحته، لپ تاپ، پاورپوینت</p>

<p>جلسه: بیست و یکم تا بیست و پنجم</p> <p>عنوان: آشنایی دانشجو با اجرای پروژه جمع آوری سیلاب</p> <p>اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:</p> <p>شناختی:</p> <p>دانشجو باید:</p> <p>- با مراحل اجرای پروژه جمع آوری سیلاب آشنا شود.</p> <p>روانی-حرکتی:</p>
--

<p>■ اجرای پروژه جمع آوری سیلاپ برای پروژه کلاسی را انجام دهد.</p>
<p>روش تدریس: سخنرانی، بحث گروهی</p>
<p>وسایل کمک آموزشی: تخته، لپ تاپ، پاورپوینت</p>

<p>جلسه: بیست و پنجم</p>
<p>عنوان: آشنایی دانشجو با رفع اشکال طراحی و محاسبات سیستم جمع آوری فاضلاب مجزا و سیلاپ</p>
<p>اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند: شناختی: دانشجو باید: - اجرای پروژه جمع آوری فاضلاب مجزا و سیلاپ آشناییت کامل پیدا کند.</p>
<p>روانی-حرکتی: پروژه کلاسی را انجام و تحويل نماید.</p>
<p>روش تدریس: سخنرانی، بحث گروهی</p>
<p>وسایل کمک آموزشی: تخته، لپ تاپ، پاورپوینت</p>

جلسه: بیست و ششم

عنوان: آشنایی دانشجو با رفع اشکال طراحی و محاسبات سیستم جمع آوری فاضلاب مجزا و سیلاب و نرم افزارهای محاسباتی و طراحی

اهداف رفتاری (انتظارات از دانشجو) دانشجو باید بتواند:

شناختی:

دانشجو باید:

- اجرای پروژه جمع آوری فاضلاب مجزا و سیلاب آشناییت کامل پیدا کند.

- با یکی از نرم افزارهای محاسباتی و طراحی اکسل یا سویر جمز آشنا شود.

روانی- حرکتی:

- پروژه کلاسی را با یکی از روشهای، محاسبات دستی، نرم افزار اکسل یا سویر جمز انجام و تحويل نماید.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

تخته، لپ تاپ، پاورپوینت

شیوه ارزشیابی

نوع ارزشیابی	فعالیت	سهم نمره از ۱۰۰ درصد
تکوینی	انجام تکالیف	۵
	پاسخ به سوالات کلاسی	۵
	رعایت اخلاق حرفه ای	۵
	انجام و تحويل پروژه نقشه شهر فرضی	۳۰
تراکمی	آزمون پایان ترم	۵۰

منابع درس

۱. Mara,D,1996.Low Cost Sewerage .John Wiley & Sons ,NewYork
۲. McGee,T.J ,1991 Water Supply an Sewerage 6th ed., Mc Graw-Hill ,Inc .,Singapore.
۳. Matcalf & Eddy, Inc., 1987.WasteWater Engineering ,Collection and Pumping of WasteWater. McGraw Hill, Inc., New York.
۴. Trence j Mc Ghee “Water Supply and Sewerage” Mc Graw- Hill 1991
۵. Water Environmental Federation, 2008. Alternative Sewer Systems. 2nd ed., WEF Prees, Alexanderia Virginia.
۶. دفتر تحقیقات و معیارهای فنی استاندارد مهندسی آب، ۱۳۷۱، مبانی و ضوابط طراحی شبکه های جمع آوری آبهای سطحی و فاضلاب شهری نشریه شماره(۱۱۸-۳)، انتشارات سازمان برنامه و بودجه.
۷. محوی امیر حسین - عسکری علیرضا - دهقانی فرد عمام، شبکه جمع آوری اضلاب و رواناب های سطحی ۱۳۹۱ انتشارات خانیران.
۸. میران زاده محمد باقر ۱۳۸۵ . طراحی شبکه جمع آوری فاضلاب شهری: مبانی فنی و اصول هیدرولیکی انتشارات حفیظ .
۹. موسوی، غلامرضا ترجمه و تدوین ۱۳۸۷. شبکه جمع آوری فاضلاب (اصول، طراحی، ساخت)، انتشارات حفیظ .
۱۰. منزوی، محمد تقی، ۱۳۷۶ جمع آوری فاضلاب، چاپ هشتم انتشارات دانشگاه تهران.
۱۱. نقشه با مقیاس ۱/۲۰۰۰ تعدادی از شهرهای ایران با آمار جمعیتی.